בעולם.

לנין — על המצב ברוסיה.

(הנאום אשר נשא לנין בבנסיות ועדי החנוך הפוליטי ב־17 אוקטובר).

בראשית שנת 1918 חשבנו, כי במשך זמן ידוע אפשרית תהיה עבודת־בנין מתוך שלום. אמרנו, כי משנחתם השלום של ברסט־ליטובסק — הונח לנו מכל סכנה. טעינו. בשנת 1918 נשתרגו עלינו, נוסף על המלחמה, ההתקוממות של הטשכו־סלובקים והמלחמה האזרחית, אשר נמשכה עד 1920. במקצת תחת השפעת מאורעות אלה ומצבה הנואש של הקהליה, ואולי גם לרגלי מאורעות אחרים, אשר אין לי פנאי לדבר עליהם כעת, עשינו שגיאה: החלטנו לגשם מיד את המעבר אל התוצרה והחלוקה הקומוניסטית. בטחנו, כי האכרים יתנו לנו תבואה ע"י החרמה; לחם זה, חשבנו, יחולק בבתי החרשת והסדנאות ובאופן כזה ננהיג תוצרה וחלוקה קומוניסטית. הנסיון, אשר אמנם היה קצר מדי לענין שכזה, הוכיח, כי טעות היתה בידנו. מעשינו סתרו את דברינו הקודמים — כי בין הקפיטליזם והקומוניזם מוכרחה להיות תקופת מעבר של הדרכה וארגון סוציאליסטי.

הנסיון לגשם את הקומוניזם בבת־אחת המיט עלינו באביב 1921 מפלה בחזית הכלכלית, אשר היתה הרבה יותר כבדה מכל מפלה שנחלנו מידי קולצ'ק, דניקין או פילסודסקי. הפוליטיקה הכלכלית שלנו, כפי שנצטירה במחם של השליטים, לא התאימה כלל וכלל למה שהיה מתהוה בפעל בין המוני העם ולא היתה מסוגלת לעורר בהם כחות יצירה. ההחרמות בכפרים והנהגת דרכי הקומוניזם בערים עמדו לזה לשטן. פוליטיקה זו היא היא שגרמה למשבר המדיני והכלכלי הקשה אשר התחולל באביב 1921. לגבי הפוליטיקה הכללית שלנו היתה זו מפלה ונסיגה נצחת. ואין אנו יכלים לאמר, כאשר היינו אומרים על הצבא האדום, כי היתה זו נסיגה מסודרת אל עמדות מוכנות מראש. במקומות רבים בפרזות מתנהלת נסיגה זו עוד כיום כזה באי־סדר שאין דוגמתו. תפקידם של ועדי החנוך הפוליטי הוא להלחם באי־סדר זה. והשאלה העקרית העומדת לפנינו היא — מיהו אשר יעלה בידו ליהנות יותר מן המצב שנוצר.

הפוליטיקה הכלכלית החדשה, במלים אחרות — מס בעין במקום החרמה, מצינת את השיבה אל מדה ידועה של קפיטליזם. מה יהא גדלה של מדה זו — אין אנו יודעים. הקונצסיות לקפיטליסטים נכרים, אשר אמנם רק על מעטות מהן נמצאו קופצים, ביחס למספר ההצעות שעשינו — עם ההחכרות לקפיטליסטים פרטיים שונים — אינן אלא ההחזרה הישרה של הקפיטליזם, וזהו החלק הרדיקלי שבשיטה הכלכלית החדשה שלנו. מן הבחינה התכסיסית עולה השאלה — מיהו אשר יהנה ביותר מן המצב החדש הזה? עם מי יכרתו האכרים ברית? העם

הפרולטריון החותר ליצור חברה סוציאליסטית, או עם הקפיטליסטים הקוראים להם לחזור אל העבר?

איזה סעד כלכלי יִמָצא לכחו של הפרולטריון? במקצת — השבחת תנאי החיים של העם. נזכר־נא את האכרים. ברור, ומחוץ לכל וכוח הוא, כי למרות קטב הרעב הנורא, הוטבו תנאי חייו של העם דוקא עם שנוי הפוליטיקה הכלכלית שלנו. בו בזמן, אם יעשה הקפיטליזם רוחים, תתפתח התעשיה ואתה יתפתח גם הפרולטריון. באמרנו פרולטריון — מכונים אנו למעמד העוסק ביצירת עֶרָכים חמריים במשקים קפיטליסטיים גדולים. מחמת המלחמה וההרס הכלכלי אבד הפרולטריון התעשיי בארצנו את אפיו המעמדי וחדל מהיות פרולטריון. הוא הלך ונעלם במדה שהלכה ונהרסה התעשיה הקפיטליסטית הגדולה, במדה שהלכו והשבתו בתי החרשת והסדנאות. אם יחזר הקפיטליזם — נראה גם את הפרולטריון שב לאיתנו ויוצר ערכים חמריים. היהיה ביכלתו של הפרולטריון, בעזרת האכרים, להדביר את האדונים הקפיטליסטים תחת שלטונו, לנהג את הקפיטליזם ברסן המדינה וליצור קפיטליזם כפות למדינה ונכון לשרתה? — —

איך נפעל על העם שיבין, כי במקום קולצ'ק ורנגל או דניקין, אשר באו מבחוץ, נמצא האויב אשר גרם לכשלון כל המהפכות הקודמות פה, בתוכנו? אם יהיה הנצחון לקפיטליזם, הרי ז"א לשוב אל העבר, כאשר הוכיח נסיונן של המהפכות שקדמו. חובת מפלגתנו היא להסביר לעם, כי האויב לנו מבית, והוא — הקפיטליזם האנרכי, התוצרה והחלוקה האנרכית של התנובות. הדיקטטורה של הפרולטריון הם הנפתולים הכי אכזריים והכי מתמידים, אשר בהם עורך הפרולטריון קרב עם העולם כלו, כי הן העולם כלו עלה עלינו לעזרת קולצ'ק ודניקין. וכמו קדם כן גם עתה מתיצבים נגדנו כחות, החזקים מאתנו שבעתים. ובכדי לנצח — עלינו לבטוח בשארית כחנו, הלא היא — המוני הפועלים והאכרים, הכרתם וארגונם. או שכוח הפרולטריון המאורגן, חלוצם של הפועלים והמעוט המפותח שבאכרים, ירד לעמקה של חובתו זו ויצלח לארגן סביבו את תנועת העם, ואז ננצח; או לא יצליח הדבר בידנו — ואזי האויב, אשר בטכניקה ידו על העליונה, יגבר עלינו בהכרח. הנארגן תעשית אכרים זעירה בדרך אשר תפתח את יכלת יצירתו של האכר ותסיע להתפתחות זו בכח הפרולטריון — או נפקיר את הדבר בידי הקפיטליסטים? הנה בזה תלויה תוצאת מלחמתנו.

אנחנו אומרים, כי כלכלתנו הלאומית צריכה להתבסס על האינטרס האישי. החנעצות, הוכוח צריכים להתנהל בחברה, אך האחריות צריכה לחול על כל פרט ופרט. על כל צעד ושעל לוקים אנו באי־הבנת העקר הזה. מבלי משא־ומתן כללי לא יכלנו להתחיל דבר, כי העם לא שמע איש את שפת רעהו זה עשרות ומאות בשנים, והמהפכה לא יכלה להתפתח מבלי שתעבור תקופה של אספות על כל הענינים. אך הדבר הזה גרם למבוכה במקרים רבים.

עלינו להכריז, כי את כל הזוממים להשמידנו חושבים אנחנו לראויים לשבָּד וכי רק בהעלמם תהיה הקהליה הסובטית שלנו; או הקפיטליסטים יחיו באחדונה ואז הקהליה שלנו תכחד. אין, ולא תוכל להיות אפשרות אחרת, ועלינו לזרות הלאה כל רגשנות. רגשנות הנה פשע ממש כה חמור כמו הבריחה בשעת מלחמה.

הנה כי כן יעבדו הקפיטליסטים צד בצד אתכם; וצד בצד אתכם יחיו הקפיטליסטים הנכרים, בעלי חקונצסיות והקבלנים; הם יעשו רוחים עד למאות אחדות למאה; הם ילכו ויתעשרו לעיניכם. הניחו להם, ויתעשרו, אך אתם למדו מהם את מלאכת הנהלה של התעשיה הלאומית, ורק אז תכשרו ליצירת הקהליה הקומוניסטית. ועליכם ללמוד מהר. הרשלנות תחָשב לפשע היותר חמור. עליכם ללמוד תורה זו, התורה הקשה, החמורה, האכזרית, כי מוצא אחר אין.

המדינה צריכה לסחור כך, שצרכיהם של האכרים יספקו. הכל צריך להסתדר כך, שכל פועל ינצל את כשרונותיו לשם בצור מדינת הפועלים והאכרים. רק אז תוכל להוצר תעשיה רבתי. הבנה זו של המצב צריכה לחדור בהמוני העם; יתר על כן, היא צריכה לגמול תוצאות מעשיות. היה היה זמן, אשר בו נזקקנו להצהרות, למנשָרים, לפקודות. שבענו כבר את כל אלה. הם היו נחוצים בכדי להראות לעם אל מה שאפנו ואיך רצינו לבנות; לגולל לפניו את כל אותם הקנינים החדשים אשר נפלו פתאם לידיו, דברים אשר לא ידעם מתמול שלשום. אך הרשאים אנו להוסיף עשות זאת עכשיו? לא. הפועל הכי פשוט יצחק לנו. הוא יאמר: „די לכם להראות לנו כיצד רוצים אתם לבנות. הראו לנו בפעל־ממש כיצד יכולים אתם לבנות. ואם אינכם יכלים — די לנו בכם ולכו לכם לעזאזל!" והוא יצדק.

החצי לכל הפחות מבין הקומוניסטים אינם יודעים ללחום — מבלי דבר על אלת המפריעים בעד המלחמה. 99 למאה מכם הנם קומוניסטים ויודעים אתם, כי נגשים אנו לנתוח, לזקק את המפלגה. יש לקוות כי נבער מקרבנו מאות־אלף; יש אומדים את המספר עד מאתים אלף, ואלה מוצאים בעיני חן יותר. כשאני לעצמי מניח הנני, כי מן המפלגה יוצאו ממאה עד מאתים אלף קומוניסטים, אלה אשר נטפלו על המפלגה ואשר לא רק שאינם יודעים כיצד להלחם ברשלנות ובשוחד, כי אם עוד עומדים בעצמם למלחמה זו לשטן. שלשה הם בעיני אויבי האדם אשר עליו להפָּתל אתם — יהי תפקידו במדינה איזה שיהיה — ואלה הם: ההתפארות הקומוניסטית, הבערות והשוחד. מדת ההתפארות מצויה בין אלה המתברכים בלבם, כי יכלים הם לפתר את כל הפרובלמות ע"י פקודות קומוניסטיות. אשר לאויב השני, הבערות, יכול אני לומר, כי כל עוד ישנם בארץ בני אדם שאינם יודעים קרוא—מוקדם לדבר על חנוך פוליטי. אדם שאינו יודע קרא—הריהו מחוץ לפוליטיקה; קדם כל צריך ללמדו אלף־בית. ואחרון אחרון — השוחד. אם זה קים ונשאר אפשרי — גם אז לשוא נדבר על פוליטיקה. אי אפשר להוציא לפעל

פוליטיקה איזו שהיא, מפני שכל האמצעים שנאחז בהם ישארו תלויים באויר ולא ישאו כל פרי. מוטב שלא יהיה חוק בארץ משנסבל בה את השוחד פשוטו כמשמעו.

פרובלמות תרבותיות אינן נתנות להפתר באותה המהירות כשאלות מדיניות וצבאיות. במלחמה יכל אדם לכבש בחדשים אחדים. אך בתחום התרבות דרוש לכך זמן רב הרבה יותר. ועלינו להכין לזה, להסתגל לצעד האטי הזה ולעמד בנסיון על תקיפותנו, על התמדתנו ועל צדקת שיטתנו.

שליחותו של הד"ר ננסן ברוסיה.

במכתבו של הד"ר ננסן ששלח ל„מנשסטר גרדן" הוא מודיע לקהל הבריטי, שהוא מצא תנאי החיים בגלילות הרעב שברוסיה יותר גרועים בתרבה מאשר ניתן להתאר. אלפי אנשים גועים בבתים וברחובות מרעב ומקור. אלפי אלפים צפויים למות. הממשלה המועצתית עושה הכל, אולם אמצעיה מוגבלים.

ה„The Labour News" האורגן של „מפלגת־העבודה" באנגליה מעיר על המכתב הזה: „לא פעם צרפנו את קולנו לקולו של הד"ר ננסן. ואיננו יכולים להמנע מלהטעים גם הפעם, כי יחד עם פעולת סיוע זו לרעבים צריכים לבוא: חדוש היחסים המלאים והחפשים בין אנגליה ובין רוסיה. הרבה מן העוני, הדחקות, חוסר העבודה והמחסור הכלכלי הכללי יפחת על ידי פתיחת השוקים הסגורים."

לשחרור דבס.

ללוחם הישיש יודזין ו. דבס, אנו שולחים את ברכתנו לצאתו מבית האסורים. יוסיף כח וילחום במרץ לשחרורו הגמור של האדם בתוך החברה ולהשלטת הצדק החברתי.

הועד הפועל של „אחדות־העבודה".

ב־25 לדצמבר הוא יצא חפשי מבית־אסוריו באַטלַנטָה, שהיה כלוא בו כשלש שנים, בעד התנגדותו הנמרצה למלחמה והתעמולה שנהל ברבים נגד הכרזתה.

יודג'ין ו. דֶבס היה מנהיגה של המפלגה הסוציאליסטית באמריקה ופעמים אחדות היה מועמדם של הסוציאליסטים למשרת נשיאות ארצות־הברית.

במשך כל ימי אסוריו דרשו כל פועלי אמריקה במפגיע את שחרורו. וילסון לא נענה לדרישה זו, אף הרדינג חשש מפני שחרורו, לבסוף נענה לדרישה זו שהוגשה לו גם מבאי־כח הדת הנוצרית. לא שחרר אותו, אלא סלח לו ביום חג־הולדת הנוצרי. אף גזל ממנו את זכות האזרח.

כשנראה איש־השיבה, חביב־העם על דלת בית הסוהר, קבל אותו המון רב בסערת־שמחה ובברכות נלבבות. מתוך בית־האסורים נשמעה ברכת־הפרדה מפיות אלפי האסירים שנשארו כלואים במקומם.